

lave afgift vil således normalt være mere fordelagtig end den indkomstbeskatning, der sker af udbetalinger fra ratepensioner eller livrenter. Med andre ord betyder samtidighedskravet, at det ikke er økonomisk fordelagtigt at spekulere i at oprette eksempelvis 10 kapitalpensioner i stedet for en ratepension.

Med samtidighedskravet sikres endvidere, at kapitalpensionen faktisk tjener pensionsformål og ikke bare er en særlig opsparingsform til begunstiggelse af 60-årige, dvs. at det er en *pensionsopsparing* og ikke blot en *aldreopsparing*. Udgangspunktet har oprindeligt været en forestilling om arbejdsgiverordninger, hvor pensionsudbetalingerne blev aktiveret, når arbejdstageren blev pensioneret fra arbejdsgiverens tjeneste. 60-års aldersgrænsen i kapitalpensionsordningerne hænger sammen med den frivillige private pensionsopsparing, idet man her måtte vælge en fast aldersgrænse som et alternativ til et krav om faktisk tilbagebetaling fra arbejdsmarkedet. Skattebegünstiggelse af privat opsparing til kapitalpension blev først indført med skattereformen i 1987.

Samtidighedskravet skulle i teorien afholde 60-årige, der ikke er gået på pension, fra at ophæve deres private kapitalpensionsordninger. Det er dog tvivlsomt, om reglerne nogensinde har fungeret sådan.

Desuden skal kravet ses i sammenhæng med de tidligere gældende gunstige regler for kapitalpension sammenlignet med andre former for skattebegünstiget pensionsopsparing. I dag, hvor kapitalpensionsindbetalinger ikke længere kan fratrækkes i topskattegrundlaget, er kapitalpension mindre gunstig end før i sammenligning med f.eks. ratepension. I det ovennævnte eksempel, hvor der oprettes 10 kapitalpensioner i stedet for en ratepension, vil den lavere afgiftssats ved udbetaling skulle opvejes mod den lavere fradragsværdi ved indbetaling.

Et velkendt problem med samtidighedskravet er i øvrigt, at kapitalpensionsejerne ikke altid får afgiftsberigtiget alle deres ordninger i tide, simpelthen fordi de ikke kender reglerne. Og normalt opdager man først dette, når den anden eller de andre kapitalpensionsordninger ophæves. Derfor indsattes i 1995 en dispensationsbestemmelse i loven, som tog højde for den mest almindeligt forekommende variant af problemet. Told- og Skattestyrelsens dispensationspraksis er siden blevet udvidet flere gange. En grundlæggende forudsætning for dispensation er, at den afgiftspligtige har afgivet erklæring i henhold til pensionsbeskatningslovens § 26, stk. 6, om, hvorvidt den pågældende har anden kapitalpension, og at der er svaret, at dette ikke er tilfældet, ligesom omstændighederne skal sandsynliggøre, at den afgiftspligtige med rimelig

grund har glemt eller overset den pågældende kapitalpensionsordning.

Det foreslås derfor at ophæve samtidighedskravet, jf. forslagens § 1, nr. 28. Det betyder, at kapitalpensioner altid afgiftsberigtiges med 40 pct., uanset om de hæves successivt over flere år, forudsat at betingelserne for 40 pct.'s afgiftsberegning i øvrigt er opfyldt, jf. pensionsbeskatningslovens § 25.

Delophævelser af kapitalpensionsordninger vil tilsvarende alle blive afgiftsbelagt med 40 pct., igen forudsat at betingelserne i § 25 er opfyldt.

Den samtidige afgiftsberigtiggelse af alle en persons kapitalforsikringer og -opsparinger har i øvrigt efter gældende ret den konsekvens, at der ikke er fradragsret eller bortseelsesret for efterfølgende indbetalinger på forsikringerne m.v., jf. pensionsbeskatningslovens § 37, hvorefter ordningerne ikke længere omfattes af kapitel 1 i pensionsbeskatningsloven. Afgiftsberigtiggelse med 40 pct. betyder således med andre ord, at fradragsretten afskæres for fremtidige indbetalinger, der måtte ske på ordningerne.

Hvis der derimod ikke sker samtidig afgiftsberigtiggelse af alle ordninger – og altså med den konsekvens, at de først ophævede pensioner afgiftsberigtiges med 60 pct. efter pensionsbeskatningslovens § 28 – er de resterende ordninger fortsat omfattet af kapitel 1 i pensionsbeskatningsloven. Der vil altså fortsat være fradragsret eller bortseelsesret for indbetalingerne.

Det foreslås at opretholde den bestående retsstilling for så vidt angår fradragsretten for indbetalinger. Afgiftsberigtiggelse med 40 pct. ved ophævelse af en kapitalpension efter det fyldte 60. år vil herefter medføre, at der ikke er fradragsret for bidrag m.v. til sådanne ordninger, som indbetales i de indkomstår, der følger efter indkomståret, hvori den eller de første kapitalforsikringer eller -opsparinger er afgiftsberigtiget, jf. forslagens § 1, nr. 14. Det samme gælder arbejdsgiverbetalte kapitalpensioner, således at beløb, der af arbejdsgiveren eller en tidligere arbejdsgiver indbetales til en sådan ordning i de indkomstår, der følger efter indkomståret, hvori den eller de første kapitalforsikringer eller opsparinger i pensionsøjemed er afgiftsberigtiget, medregnes til arbejdstagerens skattepligtige indkomst, ligesom der beregnes særlig pensionsopsparing af beløbet, jf. forslagens § 1, nr. 20.

Den udvidelse af samtidighedskravet, der skete med lov nr. 294 af 29. april 2000, var i øvrigt egnet til at skabe tvivl om, hvorvidt der var mulighed for et års ekstra fradragsret i særlige situationer. Med nærværende forslag fjernes denne tvivl.

Der kan herefter ikke indskydes på en kapitalforsikring- eller opsparing med en fradragsværdi på op til 44